

αθητική φωνή

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2023 - 2024 ΤΕΥΧΟΣ 1 - ΤΙΜΗ €1

Διαβάστε σε
αυτό το τεύχος

4 Επικαιρότητα

Οι Ευρωβουλευτές Γιώργος Γεωργίου και Λουκάς Φουρλός μιλάνε στη Μαθητική Φωνή.

50 χρόνια
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

7 Πολιτισμός

Κινδύνευσαν πολιτιστικοί
Θησαυροί στο Μουσείο
Χαρακτικής Χαμπή

Εικαστική Έκθεση
ΝΕΡΟ Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΤΑΦΑΣΗ

Φύση και
'Ανθρωπος

Τεχνητή Νοημοσύνη

Λώρα Χάρρις Γ61

Φοβάμαι

Φοβάμαι την
αυγή
Φοβάμαι, πως δεν
θα ξανάρθει
Φοβάμαι πως
θα'ναι η αρχή

Του τέλους η
αρχή

Παναγιώτης Παναγιωτίδης Β61

Φοβάμαι

Φοβάμαι, πως
την έκαψαν και
αυτή
Και δεν θα
εμφανιστεί
Όσο και αν την
θυμάμαι
Φοβάμαι...

Δανάη Ιγνατιάδου Γ31

Ο Μεγάλος Περίπατος του Μετανάστη

Το σχέδιο περιγράφει τη ζωή και το ταλαιπώρο ταξίδι ενός μετανάστη από την ευτυχισμένη ζωή... στον πόλεμο... με μια ξένη βάρκα... σε ένα άσυλο...

Μαρία Πατσαλή Α9Μ

Χαιρετισμός Διευθυντή

Παραδίδουμε σήμερα στην «κυκλοφορία» το πρώτο τεύχος της πρώτης μας εφημερίδας! Ομολογούμε ότι είναι με πολλή διστακτικότητα που ξεκινήσαμε την καινοτομία αυτή. Είναι η διστακτικότητα που συνοδεύει κάθε πρώτο βήμα προς μια νέα προσπάθεια και την οποία ανάτρεψε ο Θυελλώδης νεανικός ενθουσιασμός των μαθητών και μαθητριών μας που ανέλαβαν τον ρόλο των δημοσιογράφων. Γιατί εφημερίδα; Διότι θελήσαμε να δώσουμε στους μαθητές και στις μαθήτριες την ευκαιρία να τοποθετηθούν πάνω σε τρέχοντα θέματα της σχολικής, αλλά και της ευρύτερης επικαιρότητας, αυθόρμητα, ενίοτε κριτικά, πάντα δε τεκμηριωμένα. Ευχαριστούμε όλους και όλες που πίστεψαν κι εργάστηκαν για να κυκλοφορήσει το πρώτο τεύχος της «Μαθητικής Φωνής», ευχαριστούμε και σένα αναγνώστη που στηρίζεις κι αγκαλιάζεις τη νέα μας προσπάθεια.

Κυριάκος Κωστέας

Χαιρετισμός Προέδρου του Κεντρικού Μαθητικού Συμβουλίου

Με πολλή χαρά χαιρετώ τη φετινή πρωτοβουλία της Επιτροπής Εκδόσεων του σχολείου μας να εκδώσει μαθητική εφημερίδα. Η έκδοση μιας μαθητικής εφημερίδας είναι απόδειξη της πλούσιας και ζωντανής σχολικής ζωής που περνάμε εμείς, οι φετινοί μαθητές του Λυκείου Αγίου Γεωργίου. Στην εποχή της πληροφορίας και της ενημέρωσης, καλούμαστε να κατανοήσουμε τα μέσα μαζικής επικοινωνίας μέσα από την παραγωγή του δικού μας μέσου επικοινωνίας. Αυτό ίσως είναι πολύ πιο ωφέλιμο από τα τόσα μαθήματα που διδασκόμαστε καθημερινά. Γιατί μέσα από την εφημερίδα μας δημιουργούμε, εκφραζόμαστε, κάνουμε ορατή τη γραφή μας και ταυτόχρονα αισθητή την ευθύνη μας για την εργασία μας. Η συμμετοχή στην έκδοση μιας μαθητικής εφημερίδας αποτελεί μοναδική και πολύτιμη εμπειρία ζωής. Γιατί με τον τρόπο αυτό ακούγεται η φωνή μας και έτσι εκπαιδευόμαστε δημοκρατικά, συμμετέχουμε στα κοινά δρώμενα της μαθητικής μας ζωής και τελικά εξερευνούμε τις απεριόριστες δυνατότητες της Δημοκρατίας. Εκ μέρους της μαθητικής μας κοινότητας, εκφράζω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλους, μαθητές και καθηγητές, που συνέδραμαν στην έκδοση της εφημερίδας αυτής.

Παναγιώτης Παναγή Γ33

Η ταυτότητά μας

Υπεύθυνος Ιδιοκτήτης: Κυριάκος Κωστέας, Διευθυντής

Αρχισυντάκτριες: Μαρία Πατσαλή Α9Μ, Στεφανία Γεωργιάδου Α9Μ

Συντακτική ομάδα:

Μαριλία Γεωργίου Α01, Θεοδώρα Καπαρή Α01, Άννα Αντωνιάτου Β01, Μαρινάπα Αντωνίου Β01, Αναστασία Κοζάκου Β01, Αγγελική Παντελή Β01, Γεωργιάνα Ιωάννου Γ01, Λουκιάννα Ξενοφώντος Γ01, Γεωργία Στεφανίδου Γ01, Μαρία

Κεπόλα Α21, Στεφανία Γεωργιάδου Α9Μ, Σπυριδωνας Γεωργίου Α9Μ, Καλυψώ Ηλία Α9Μ, Νέστορας Παπαδόπουλος Α9Μ, Μαρία Πατσαλή Α9Μ, Κυριακή Κωνσταντίνου Β11, Χριστιάνα Μίθηλλου Β11, Εφραίμ Ιωάννου, Β32, Παναγιώτης Παναγιωτίδης Β61, Πετρίνα Βάκρινου Γ11, Μαρία Πράκκη Γ11, Δανάη Ιγνατιάδου Γ31, Δημήτρης Τσερπίσταλης Γ31, Αντώνης Πασχαλίδης Γ32,

Χρυσούλλα Χαραλάμπους Γ33, Αντρέας Τάρμο Γ41, Βανέσσα Τσιμποέσο Γ52, Έλενα Ναζάροβα Γ61, Λώρα Χάρρις Γ61

Υπεύθυνοι Έκδοσης – Επιμέλεια

Υλης: Μαρία Ευαγγελίδου ΒΔ, Φιλολόγος, Χαρά Τοφαλλή, Φιλολόγος, Άντρη Λουκά, Φιλολόγος Ιωάννα Βασιλειάδου, Φιλολόγος Έλενα Ανδρέου, Φιλολόγος, Χαράλαμπος Χαραλάμπους, Φιλολόγος Άντια

Μαυρομάτη, καθηγήτρια Αγγλικών, Ελένη Ονουφρίου, καθηγήτρια Πληροφορικής

Επιμέλεια σχεδίων – σκίτσων: Μαρία Αχιλλέως, καθηγήτρια Τέχνης

Σελιδοποίηση: Κίκα Γεωργίου, Μαθηματικός

Χορηγός: Σύνδεσμος Γονέων και Κηδεμόνων Λυκείου Αγίου Γεωργίου

Εκτύπωση: Τυπογραφείο ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Για έναν καλύτερο κόσμο . . .

«Στέλνουμε μήνυμα ειρήνης κι ελπίζουμε να έρθουν καλύτερες μέρες για όλους μας»

Μετά την τρομοκρατική επίθεση της Χαμάς εναντίον του Ισραήλ στις 7 Οκτωβρίου, ξέσπασε ο πόλεμος ανάμεσα στο κράτος του Ισραήλ και την Χαμάς. Η αντιπαράθεση Ισραήλ και Παλαιστίνης μετράει 76 χρόνια και άρχισε όταν οι Εβραίοι ξεκίνησαν να μετακινούνται κατά χιλιάδες στην Παλαιστίνη, που ήταν τότε αποικία των Άγγλων, με την ελπίδα να ιδρύσουν ένα δικό τους εβραϊκό κράτος.

Στο Λύκειο Αγίου Γεωργίου φοιτούν 7 παιδιά από την Παλαιστίνη γι' αυτό είχαμε την ευκαιρία να πάρουμε συνέντευξη από δύο μαθήτριες που μας άνοιξαν την καρδιά τους: η Σάλμα και η Μαριάμ από τη Β' Λυκείου. Θέλαμε να μιλήσουμε και με παιδιά από το Ισραήλ για να ακούσουμε και τη δική τους πλευρά, ωστόσο, στο Σχολείο μας δεν φοιτούν παιδιά από το Ισραήλ.

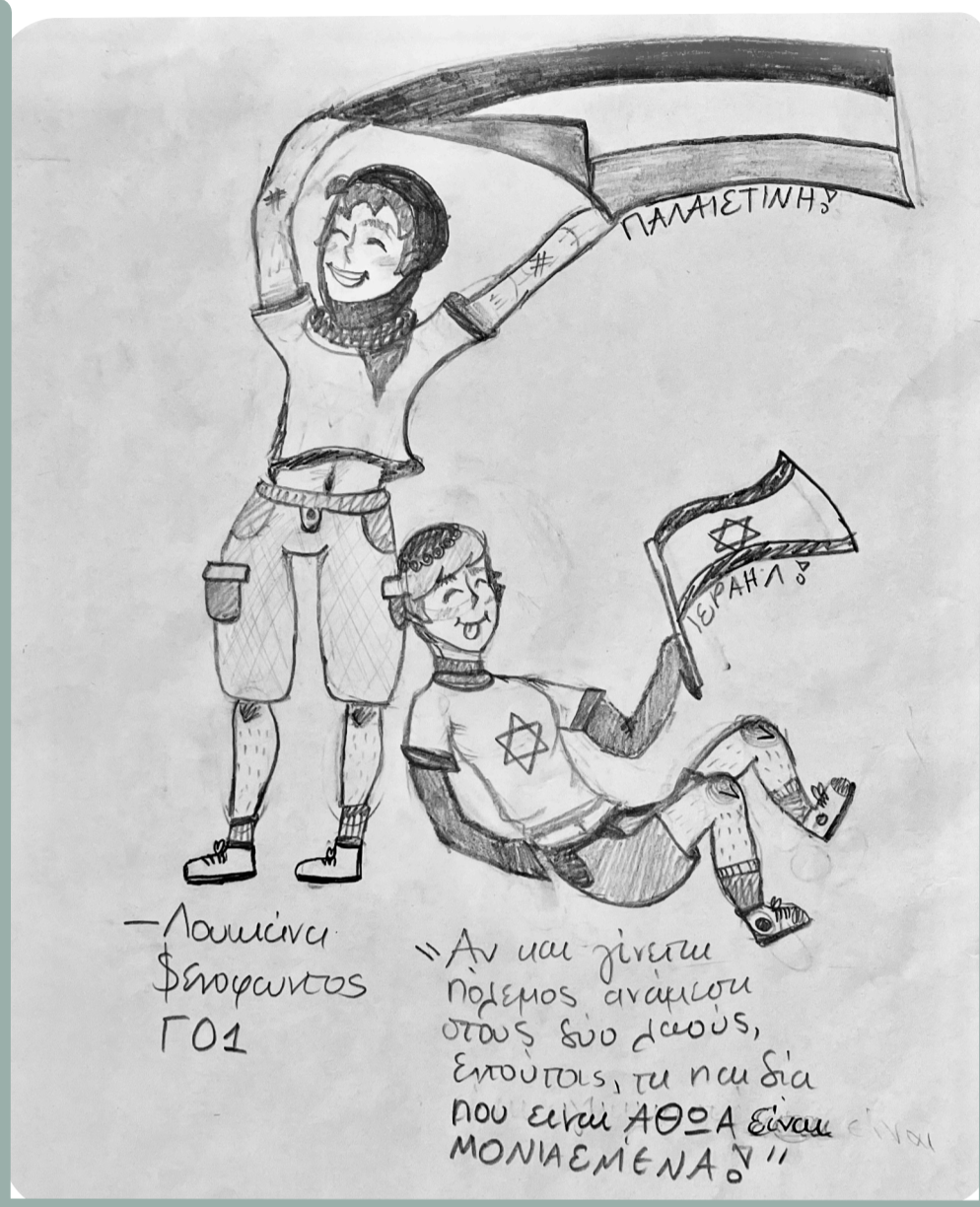
Η Σάλμα και η Μαριάμ γεννήθηκαν στο Ιράκ, μιλούσαν Ελληνικά, Αραβικά και Αγγλικά. Η Σάλμα ήρθε στην Κύπρο λίγους μήνες μετά τη γέννησή της, ενώ η Μαριάμ σε ηλικία έξι ετών. Μας είπαν πως οι Κύπριοι είναι φιλόξενοι και μπορούν να αντιληφθούν το πρόβλημά τους αφού κι ο κυπριακός λαός πέρασε τα ίδια βάσανα. Στο Σχολείο νιώθουν άνετα και ισότιμα με τα υπόλοιπα παιδιά.

Η Μαριάμ έχει φίλες στην Γάζα με τις οποίες κάποιες φορές καταφέρνει να επικοινωνεί μέσω Instagram. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούν να μιλήσουν άνετα, λόγω των συνθηκών που επικρατούν. Με έκπληξη μάθαμε πως οι Παλαιστίνιοι που ζουν μόνιμα σε άλλες χώρες, δεν επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα του Ισραήλ, ούτε και να μπουκ στην Γάζα. Κάτι που συνέβαινε και στη δική μας χώρα πριν το 2003, όπου ο Τουρκικός στρατός δεν επέτρεπε στους γονείς μας να πάνε στα κατεχόμενα. Σε ερώτησή μας κατά πόσον θα ήθελαν να επισκεφτούν την Παλαιστίνη όταν επιτέλους τελειώσει ο πόλεμος, μας απάντησαν καταφατικά, δηλώνοντας μάλιστα πως θα ήθελαν να ζήσουν και κάποια χρόνια εκεί.

«Οι Παλαιστίνιοι το έκαναν αυτό γιατί δεν άντεχαν άλλο να ζουν σαν φυλακισμένοι, μην μπορώντας να βγουν έξω από την Παλαιστίνη» ήταν η απάντηση της Σάλμα όταν της ζητήθηκε να μας περιγράψει τα πρώτα της συναισθήματα για την 7^η Οκτωβρίου όταν πληροφορήθηκε για την τρομοκρατική επίθεση της Χαμάς.

Καλυψώ Ηλία Α9Μ

—Λουκία Σκουφάντος Γ01

«Αν και γίνεται πόλεμος ανάμεσα στους δύο λαούς, εμείς, τα παιδιά που είμαστε ΑΘΩΑ είναι ΜΟΝΙΑΣΜΕΝΑ!»

Συνεχίζοντας, τις ρωτήσαμε αν θεωρούν πως Ισραηλινοί και Παλαιστίνιοι μαθητές θα μπορούσαν να συνεργαστούν μέσα σε μια σχολική τάξη. Η απάντηση ήταν η αναμενόμενη... πως σίγουρα τα παιδιά μπορούν να συνεργαστούν και να τα βρουν μεταξύ τους, με μια δόση αμφιβολίας να πλανάται για το τι οι πολιτικοί μπορεί να έχουν στο μυαλό τους. Κλείνοντας τη συνέντευξη ζητήσαμε από τις συμμαθήτριάς μας να στείλουν ένα μήνυμα στους νέους της Κύπρου αλλά και του Ισραήλ: «Ελπίζουμε ο κόσμος να ξυπνήσει για να δει την αλήθεια και να βοηθήσει γιατί πεθαίνουν πολλά παιδιά στην ηλικία μας και μικρότερα.

Ο κόσμος δουλεύει για το σπίτι που έχει σήμερα αλλά δεν ξέρει αν θα υπάρχει αύριο. Θέλουμε να στείλουμε ένα μήνυμα ειρήνης. Λέγονται πολλά στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και πιστεύουμε ότι είναι αδικία προς τους Παλαιστίνιους να τους θεωρούν υπεύθυνους για τον πόλεμο. Δεν έχουμε πρόβλημα με τον απλό λαό του Ισραήλ, δεν φταίει σε κάτι όπως ούτε κι εμείς. Και εκείνοι φοβούνται και εκείνοι δεν ξέρουν αν αυτό που έχουν σήμερα θα το έχουν και αύριο... Στέλνουμε λοιπόν, μήνυμα ειρήνης κι ελπίζουμε να έρθουν καλύτερες μέρες για όλους μας»

Χριστιάνα Μίσηλλου Β11

Άννα Αντωνάτου, Μαρινόπα Αντωνίου, Αναστασία Καζάκου, Αγγελική Παντελή Β01, Σπυρίδωνας Γεωργίου Α9Μ

Οι αξιότιμοι Ευρωβουλευτές μας Γιώργος Γεωργίου και Λουκάς Φουρλάς μας μιλάνε για τον πόλεμο, την φτώχεια αλλά και για το πώς αντιμετωπίζει η Ε.Ε. την κατάσταση της πατρίδας μας.

κ. Γεωργίου μετά τις τελευταίες εξελίξεις στη Γάζα και τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ποια είναι η θέση του Ευρωκοινοβουλίου όσον αφορά στους αμάχους και από τις δύο πλευρές και πώς βλέπετε να καλύπτονται οι ανάγκες τους με δεδομένη τη θέση του Ισραήλ για μη κατάπαυση του πυρός;

Η κατάσταση είναι δραματική. Μιλάμε για 16 χιλιάδες περίπου νεκρούς, οι μισοί από αυτούς είναι παιδιά, και για μια βίαιη μετακίνηση πληθυσμών, 1.600.000 προσφύγων. Όσον αφορά στο Ευρωκοινοβούλιο, εμείς, ως Ευρωπαϊκή Αριστερά, έχουμε καταθέσει μια πρόταση για να συζητηθεί το θέμα και να εκδοθεί ένα ψήφισμα αναφορικά με την κατάσταση που υπάρχει στη Γάζα και την ανάγκη να υπάρξει κατάπαυση του πυρός. Ούτε καν αυτό δεν έγινε αποδεκτό... Δυστυχώς, η πρότασή μας καταψηφίστηκε, με 95 μόνο βουλευτές υπέρ, 264 κατά, και 19 αποχές. Οι ευρωπαϊκοί θεσμοί αντιμετωπίζουν με ένα μονόπλευρο τρόπο τα πράγματα, επικεντρώνονται κυρίως στα κακά που συνέβηκαν στους Ισραηλινούς και παραμελούν να μιλήσουν για αυτά που συμβαίνουν στους Παλαιστίνιους.

Καταρχάς, να σημειώσω, ότι η πρωτοφανής έκταση των τυφλών χτυπημάτων της τρομοκρατικής οργάνωσης Χαμάς κατά αθώων πολιτών στο Ισραήλ, βρήκε απροετοίμαστους όχι μόνο τους Ισραηλινούς αλλά και ολόκληρη τη Διεθνή Κοινότητα. Το Ισραήλ δέχθηκε απρόκλητη επίθεση από ακραίους εξτρεμιστές, μια ενέργεια απολύτως καταδικαστέα. Το δικαίωμα αυτοάμυνας κάθε χώρας που δέχεται επίθεση είναι αναφαίρετο. Πέραν αυτού όμως, η Ευρωπαϊκή Ένωση ως υπερασπιστής της ειρήνης και της Διεθνούς Νομιμότητας, από την πρώτη στιγμή τόνισε τη σημασία προστασίας των αμάχων και τον διαχωρισμό τους από τους τρομοκράτες. Η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ξεκάθαρη και δεν είναι λίγες οι φορές που κάναμε επίκληση στους κανόνες εμπλοκής στρατιωτικών εχθροπραξιών με σκοπό την προστασία των αθώων ανθρώπων.

κ. Φουρλά ποια είναι η θέση του Ευρωκοινοβουλίου σχετικά με την αντίδραση του Ισραήλ και τα αντίποινα κατά των Παλαιστίνιων, σε αντιπαράθεση με την τρομοκρατική επίθεση της Χαμάς; Δηλαδή, είναι του ίδιου μεγέθους οι δύο ενέργειες;

Πώς νομίζετε ότι το Ευρωκοινοβούλιο, ευρύτερα η Ε.Ε. , μπορούν να συνδράμουν στην επίλυση του δικού μας προβλήματος;

Λουκάς Φουρλάς:

Ομολογώ ότι με απογοήτευση παρακολουθούμε την ουδέτερη ευρωπαϊκή πολιτική στάση να συνεχίζεται, πάρα τις όποιες προκλήσεις και ενέργειες της Άγκυρας σε βάρος των δύο κοινοτήτων και όλων των νόμιμων κατοίκων της πατρίδας μας. Εμείς, πάντως, οφείλουμε να εκφράζουμε συνεχώς την ετοιμότητα και αποφασιστικότητα μας για λύση, η οποία θα εδράζεται στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες. Το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τις αρχές της δημοκρατίας, εξυπηρετώντας το καλώς νοούμενο συμφέρον του συνόλου του κυπριακού λαού. Δύσκολο το έργο μας. Αυτό όμως, δεν μας επιτρέπει σε καμία περίπτωση να ολιγωρήσουμε και να λιποτακτήσουμε από τον σκοπό μας. Όταν πείθουμε ότι είμαστε ενωμένοι στο εσωτερικό της Κύπρου, ξέρουμε τι θέλουμε, τότε ενεργοποιούμε και την Ευρώπη.

Γιώργος Γεωργίου:

Δύο φορές που έγιναν προσπάθειες για την λύση του Κυπριακού και κορυφώθηκαν οι διαδικασίες, μια φορά το 2004 και έπειτα το 2017, η Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν παρούσα στην προσπάθεια και συνέβαλε με τρόπο που η οποία επερχόμενη λύση να συμβαδίζε με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Δυστυχώς, όμως, η προσπάθεια δεν απέδωσε. Από εκεί και πέρα, η Ε.Ε. έχοντας την Τουρκία ως ένα δεύτερο "χαϊδεμένο παιδί", εκτός από το Ισραήλ, την οποία "χρειάζεται" για λόγους γεωπολιτικούς, εμποροοικονομικούς καθώς και για το μεταναστευτικό, δεν πρόκειται να της επιβάλει κυρώσεις ή πίεση για το Κυπριακό.

Οφείλει, βέβαια, η Ε.Ε. , αν θέλει να είναι συνεπής με τις αρχές της να συμβάλει στην επίλυση του Κυπριακού, που είναι και Ευρωπαϊκό πρόβλημα. Και έχει τα μέσα στη διάθεσή της αν λάβει κανείς υπόψη τις ευρωτουρκικές σχέσεις και την προσμονή της Τουρκίας για διεύρυνσή τους.

Οι Ευρωπαίοι πολίτες ταλαιπωρούνται από οικονομικά προβλήματα με πολλές κοινωνικές διαστάσεις. Πώς μπορεί η Ευρώπη να βοηθήσει έτσι ώστε οι πολίτες να ζουν σε συνθήκες ευημερίας;

Γιώργος Γεωργίου:

Εάν η Ε.Ε. απαλλαγεί από τις αγκυλώσεις της, υπηρετήσει τους πολίτες και όχι τα μεγάλα συμφέροντα, εάν ακολουθηθούν πολιτικές με φθηνότερη ενέργεια, έλεγχο στην λεγόμενη ελεύθερη αγορά η οποία λειτουργεί με έναν τρόπο αυθαίρετο και αν υπάρξουν κάποιες πολιτικές που θα ενισχύουν τα μεσαία και λαϊκά στρώματα, εάν ελεγχθούν οι τράπεζες με τις παράλογες συμπεριφορές τους που φορτώνουν καταχρηστικά υψηλά επιτόκια πάνω στα δάνεια του κόσμου, εάν δοθούν λεφτά για την υγεία, την παιδεία, την κοινωνική πρόνοια που είναι πάρα πολύ περιορισμένη.

Υπάρχουν αυτή τη στιγμή 100 εκατομμύρια άνθρωποι στην Ευρώπη που βρίσκονται στα όρια της κοινωνικής εξαθλίωσης. Πολλοί άλλοι δεν έχουν πρόσβαση στη θέρμανση και την υγειονομική περίθαλψη. Η Ευρώπη μπορεί και πρέπει να γίνει δικαιότερη αλλάζοντας τις πολιτικές της...

Λουκάς Φουρλάς:

Θα το πω ξανά και επιμένω σε αυτό. Πολλές φορές υπάρχει η τάση να κατηγορείται η Ευρωπαϊκή Ένωση για όλα τα προβλήματα του κόσμου. Αυτό είναι λάθος. Η ακρίβεια είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο και οφείλεται σε πάρα πολλούς αστάθμητους παράγοντες όπως λόγω χάριν τους πολέμους και την αύξηση της τιμής του πετρελαίου. Η Ευρώπη των 27 δεν είναι τέλεια. Σίγουρα όχι. Κανείς όμως δεν πρέπει να ξεχνά τα όσα έχει καταφέρει. Καμία χώρα από μόνη της και καμία άλλη συνεργασία, δεν έχει καταφέρει όσα η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό ισχύει και στην κοινωνική πολιτική. Οφείλουμε να συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για μια ακόμη πιο ανθρωποκεντρική και ευημερούσα κοινωνία, ώστε να παραμένουμε ένα φωτεινό παράδειγμα σε έναν κόσμο γεμάτο ατέλειες.

Πετρίνα Βακρινού, Μαρία Πράκκη ΓΉ

1973 – 2023

50 χρόνια από την αιματοβαμμένη 17η Νοεμβρίου

Ήταν μακρύς ο δρόμος ως εδώ, δύσκολος δρόμος!

Τώρα είναι δικός σου αυτός ο δρόμος. Τον κρατάς όπως κρατάς το χέρι του φίλου σου και μετράς το σφυγμό του πάνω σε τούτο το σημάδι

που άφησαν οι χειροπέδες!

Κανονικός σφυγμός, σίγουρο χέρι.

Κανονικός σφυγμός, σίγουρος δρόμος!

Γιάννης Ρίτσος

Ο δρόμος είχε τη δική του ιστορία...

Ο ηρωικός Νοέμβρης του 1973 και οι αξίες που εκφράζει, παραμένουν επίκαιρες και οδηγούν τον λαό μας. Η ιστορική μήνη του Πολυτεχνείου δεν ξεχνιέται και δεν ξεπλένεται. Αντιπροσωπεύει μια περίοδο ανελευθερίας τότε που η δημοκρατία και οι Έλληνες υπέστησαν εγκλήματα από τη χούντα. Η φλόγα της μνήμης μας υπενθυμίζει την ανάγκη να μην επιτρέψουμε την επανάληψη τέτοιων γεγονότων και να αντιμετωπίσουμε με αποφασιστικότητα τους υμνητές του φασισμού.

Ως Κύπριοι, πράγματι μπορούμε να αντλήσουμε δύναμη από τα ιδεώδη της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Η αγωνία για την απελευθέρωση της πατρίδας μας πρέπει να μας ενώνει και να μας καθοδηγεί, γιατί μέχρι τώρα έχουμε πληρώσει ακριβώς το τίμημα της εισβολής. Ο αγώνας μας για ελευθερία και ανεξαρτησία πρέπει να συνεχίζεται, για να διασφαλίσουμε το μέλλον της Κύπρου και την επιβίωση του ελληνικού πολιτισμού στο νησί μας.

Και «Ο δικός μας δρόμος έχει τη δική του ιστορία...», βγαλμένος μέσα από τους αγώνες για την ελευθερία, τη δικαιοσύνη και τη δημοκρατία, που πρέπει να προασπιζόμαστε ακούραστα. Το οφείλουμε στις θυσίες των ηρώων, στην ιστορία και στις επόμενες γενιές... Το οφείλουν οι μεγάλοι σ' εμάς τα παιδιά...

Την ώρα που οι εργαζόμενοι συνεχίζουν να αδικούνται, την ώρα που η ανεργία χτυπά κάθε κυπριακή οικογένεια, την ώρα που οι συνταξιούχοι ζουν με συντάξεις πείνας, που συνάνθρωποί μας σε όλα τα μήκη και πλάτη της υπηλίου υποφέρουν από ποικίλες μορφές καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που παιδιά εξακολουθούν να φοιτούν σε σχολικές δομές που υστερούν ή ακόμη χειρότερα αναγκάζονται να εργάζονται, στερούμενα το αγαθό της παιδείας, τα αιτήματα του Πολυτεχνείου παραμένουν επίκαιρα... διαχρονικά. Διεκδικούμενα και επίκαιρα είναι και τα αιτήματα για πλήρη και σταθερή εργασία, ισχυρή κοινωνική προστασία, ανθρώπινες συνθήκες εργασίας, παύση οποιασδήποτε μορφής βίας ή πολέμου.

Τότε, η εξέγερση του λαού και της νεολαίας, ενάντια στη δικτατορία, ήταν ένας καταλυτής που έπαιξε τον καθοριστικό ρόλο στην πτώση της χούντας. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, λοιπόν, τα μηνύματα του Πολυτεχνείου και του αντιδικτατορικού αγώνα μπορούν και αποτελούν το νήμα της συνέχισης της πάλης. Μας εμπνέουν για διεκδίκηση σταθερής και καλά αμειβόμενης εργασίας, καλύτερης δημόσιας Παιδείας, υγείας, κοινωνικής ασφάλισης για μια κοινωνία ελευθερίας, δημοκρατίας, ισχυρών κοινωνικών και συλλογικών δικαιωμάτων, μια κοινωνία ειρήνης που θα οδηγεί στην πρόοδο και τον πολιτισμό, μια κοινωνία από τον άνθρωπο για τον άνθρωπο.

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, πρέπει να θυμηθούμε για ποιους λόγους αγωνίστηκε εκείνη η γενιά και ως άξιοι συνεχιστές της να ενισχύσουμε τον αγώνα για την εδραίωση και συνέχιση των πανανθρώπινων ιδανικών.

Στεφανία Γεωργιάδου A9M

Ήταν, πατριώτη, ένας λαός ένας μεγάλος τοπικός εχθρός.

Θέλανε όλοι να' χουν το σπιτάκι τους, καθημερινά το μεροκαματάκι τους να' χουν ακόμη κι άμα θα κακογεράσουν μια συνταξούλα για να μην πεινάσουν.

Νιώθεις, πατριώτη, τι εχθρός ήτανε τούτος ο παλιολαός; {...}

Όνειρα χίλια μέσα στο κεφάλι τους ν' αποθηκεύανε στο προσκεφάλι τους χρόνια καλύτερα ελπίζανε να' ρθούνε το σήμερα οι ληστές δεν εκτιμούνε.

Νιώθεις, πατριώτη, τι εχθρός ήτανε τούτος ο παλιολαός;

Ιάκωβος Καμπανέλλης

Πολιτισμός σημαίνει Φως!

Ως Κύπριοι έχουμε έμφυτη τη μουσική στα αίμα μας κι η γλώσσα μας φαντάζει τραγούδι στους άλλους λαούς! Παρόλα αυτά παρατηρούμε ότι ως χώρα παραμελούμε τη μουσική και τις τέχνες γενικότερα κατά συνέπεια τον πολιτισμό μας...

Τα τελευταία χρονιά διοργανώνονται πολλά φεστιβάλ μουσικής, χορού, κινηματογράφου, γαστρονομίας που μας ταξιδεύουν σε δρόμους γευστικούς, μουσικούς, που παίρνουν τους μεγάλους πίσω στα παλιά φέρνοντάς τους θύμψες! Ωστόσο, διοργανώνονται από διάφορους δήμους και κοινότητες κι όχι από το ίδιο το κράτος. Πρόσφατο γεγονός που αποδεικνύει τον παραγκωνισμό του καλλιτεχνικού κόσμου, είναι η μετατροπή του Υπουργείου Παιδείας Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας σε Υπουργείο Παιδείας Αθλητισμού και Νεολαίας. Πού

χάθηκε ο Πολιτισμός; Από Υπουργείο έγινε Υφυπουργείο Πολιτισμού. Κάπως έτσι βάλουμε τον πολιτισμό μας σε δεύτερη μοίρα.

Ως μαθήτρια του Μουσικού Λυκείου μπορώ να πω ότι το σχολείο μάς δίνει πολλές ευκαιρίες μέσα από τη διοργάνωση εκδηλώσεων που προβάλλουν τη μουσική και την ιστορία του τόπου μας. Ωστόσο, χρειαζόμαστε ακόμα τιτάνια βήματα για να ανταγωνιστούμε τις άλλες χώρες σε δράσεις.

Συνεπώς, επιβάλλεται να φέρουμε τον πολιτισμό μας στο προσκήνιο και να τον αναδείξουμε, έτσι ώστε, η Κύπρος μας να μπορεί να προσδεύσει. Γιατί είναι ο πολιτισμός και ο λαός με Παιδεία που αναδεικνύουν κι εξελίσσουν μια χώρα!

Μαρία Πατσολή Α9Μ

«Δηλαδή τραγουδάς;»

Αυτή είναι η πρώτη ερώτηση που μου κάνουν τα περισσότερα άτομα όταν τους λέω πως ασχολούμαι με τη μουσική. Στην Κύπρο, δυστυχώς η μουσική δεν έχει την αξία που έχει στο εξωτερικό και κατ'έπекταση τα μουσικά όργανα.

Αν ρωτήσουμε έναν μέσο μαθητή να ονομάσει πέντε πνευστά όργανα, πιθανόν να μην τα καταφέρει, διότι στην Κύπρο υπάρχει μόνο το πιάνο, η κιθάρα και το τραγούδι, αν εξαιρέσουμε τα μουσικά σχολεία και τα μεγάλα ωδεία. Αυτό είναι λυπηρό, αφού η μουσική είναι τέχνη, που χωρίς αυτήν δεν θα υπήρχε η έκφραση συναισθημάτων, η εξοικείωση, καθώς και η κοινωνία έτσι όπως την γνωρίζουμε σήμερα.

Νέστορας Παταδόπουλος Α9Μ

Στα σχολεία θα ήταν καλό να διδάσκονται όλοι οι τομείς της μουσικής, όπως η μουσικολογία, η ιστορία της μουσικής, η σύνθεση κ.α., έτσι ώστε οι μαθητές να έχουν την ευκαιρία να διευρύνουν τον καλλιτεχνικό τους χαρακτήρα. Επίσης, η μουσική, όπως πολλοί γνωρίζουν, αποτελεί βασικό κομμάτι κάθε πολιτισμού. Ακόμη ένας λόγος για τους μαθητές να αποκτήσουν μουσική παιδεία, η οποία οδηγεί στην καλλιέργεια του ανθρώπου και συμβάλλει στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων. Τέλος, η μουσική χαλαρώνει, διασκεδάζει, βάζει σε σκέψη, θλίβει, ανεβάζει τη διάθεση, δημιουργεί νοσταλγία και είναι ένας τρόπος με τον οποίο εκφράζονται οι άνθρωποι, είτε γράφοντας μουσική, είτε στίχους για τραγούδια, με σκοπό πολλές φορές να ακουστούν και να ταυτιστεί ο κόσμος με τον δημιουργό. Εμείς, οι μαθητές του μουσικού σχολείου, ελπίζουμε να διαδοθεί η μουσική ακριβώς όπως της αξίζει και να καταλάβει ο κόσμος την αξία, σημαντικότητα και σημασία της.

Γεωργιάνα Ιωάννου Γ01

Η μουσική δημιουργεί νοσταλγία, σε θλίβει, σου αλλάζει τη διάθεση. . .

«Νερό· η μεγάλη κατάφαση» ήταν ο τίτλος της εικαστικής έκθεσης που επιμελήθηκε ο Θεοχάρης Καραγιάννης και έλαβε χώρα σε ένα πρόσφατα αναπαλαιωμένο ιστορικό μνημείο της Λάρνακας· το Οθωμανικό Χαμάμ που βρίσκεται στην Πλατεία Χαμίτ Μπέη. Ένας από τους καλλιτέχνες που έλαβαν μέρος στην έκθεση είναι ο κ. Ανδρέας Παρασκευά και αισθανόμαστε ιδιαίτερα τυχερές γιατί τον έχουμε εκπαιδευτικό στο Σχολείο μας!

Κ. Ανδρέα γιατί η έκθεσή σας σχετίζεται με το Νερό και όχι με το Φως; Από πού εμπνευστήκατε;

Σχετίζεται με το νερό, διότι υπήρχε θεματική πάνω στη έκθεση που ήταν το νερό. Δεν ήταν κάτι που επιλέξαμε μας το έδωσαν. Επιλέγηκαν διάφοροι καλλιτέχνες για να φτιάξουν έργα που σχετίζονται με το Νερό. Ο επιμελητής της έκθεσης θεώρησε καλή ιδέα να γινόταν στο Χαμάμ του Άη Γιάννη στη Λάρνακα, που πρόσφατα ανακαινίστηκε και θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ως χώρος φιλοξενίας μιας εικαστικής έκθεσης. Επίσης, στο πλαίσιο της έκθεσης, έγινε και μια παράλληλη δράση, μια θεατρική παράσταση στις καμάρες της Λάρνακας που ήταν στα Οθωμανικά χρόνια υδραγωγείο.

Νομίζετε πως στις μέρες μας οι νέοι δεν ενδιαφέρονται για τις Τέχνες;

Πιστεύω πως δεν ισχύει αυτό. Όλο και περισσότεροι νέοι ενδιαφέρονται για τις Τέχνες. Επισκεπτόμενος και τις διάφορες gallerie βλέπω πολλά νέα παιδιά. Για παράδειγμα, φέτος είχε γίνει η 3^η Biennale Λάρνακας και έχω ακούσει ότι η επισκεψιμότητα έφτασε στα ύψη κι αυτό γιατί στις Biennale, παριστάνονται έργα νέων καλλιτεχνών, νέες προτάσεις. Είναι ένα γεγονός που γίνεται στην πόλη μας για το οποίο θα πρέπει να είμαστε πολύ περήφανοι.

Οι ζωγράφοι της Κύπρου παλεύουν με τα κύματα για να επιβιώσουν και να μπορέσουν να προχωρήσουν. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με αυτή τη διατύπωση;

Συμφωνώ. Πολλές φορές οι καλλιτέχνες στην Κύπρο όχι μόνο ζωγράφοι αλλά και μουσικοί, ηθοποιοί, περνούν δύσκολα. Είμαστε μια μικρή χώρα και τα κοντύλια για την Τέχνη είναι μηδαμνά. Η κυβέρνηση δυστυχώς, δεν επενδύει όσο πρέπει πάνω στον πολιτισμό, οπότε οι καλλιτέχνες αναγκάζονται να κάνουν κι άλλες εργασίες για να επιβιώσουν.

Ποιος νομίζετε είναι ο λόγος που οι αρμόδιοι δεν επενδύουν στις Τέχνες;

Ίσως να μην θεωρούν τον πολιτισμό τόσο χρήσιμο...

Εκτός Κινδύνου το Μουσείο

Στο έργο σας «Εισ τον αφρόν, εις τον αφρόν...» ποια είναι τα μηνύματα που θέλετε να στείλετε και ποιες οι σκέψεις σας πίσω από το έργο αυτό;

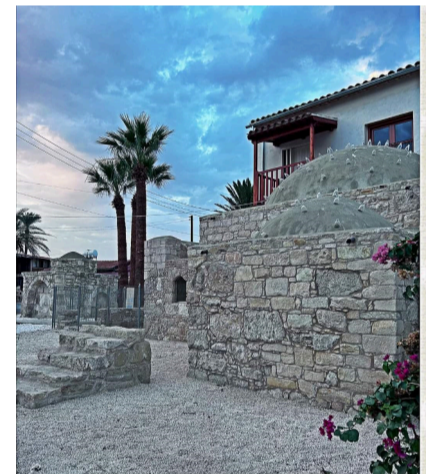
Στο συγκεκριμένο έργο ήθελα απλά να βάλω τον άνθρωπο μέσα στο νερό, να δείξω τη σχέση του με το νερό αλλά και την αξία του αφού είναι ένα μεγάλο αγαθό. Πέραν του ότι χωρίς αυτό η ζωή δεν συνεχίζεται αποτελεί παράλληλα κι ένα μέσο ηρεμίας, εξαγνισμού και καθάρσης του ανθρώπου. Αυτός είναι ο λόγος που δημιούργησα αυτό το έργο, που συνδυάζει τα πάντα... το φως που διαθλάται μέσα από τις ακτίνες που διαπερνούν το νερό και χτυπούν πάνω στα σώματα. Χρησιμοποίησα το γυμνό σώμα ώστε να υπάρχει η καθαρότητα, η αγνότητα, η επίδραση του φωτός πάνω στο σώμα.

Το δεύτερο έργο σας στην έκθεση είναι ένα ζευγάρι τσόκαρα με τον τίτλο «Μνήμη Ένεκεν» που όπως γράφετε σας έκανε να νιώσετε πιο κοντά στη μητέρα σας τώρα που δεν είναι στη ζωή.

Το έργο αυτό δεν ήταν μέσα στο πλαίσιο του νερού αλλά του Χαμάμ και το έκανα στη μνήμη της μητέρας μου. Η μάνα μου γεννήθηκε το 1925 και μεγάλωσε στην περιοχή του Άη Γιαννιού. Εκείνη την περίοδο υπήρχε μεγάλη φτώχεια και οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν το Χαμάμ, Τούρκοι και Ρωμιοί. Υπήρχαν μέρες για τις γυναίκες και μέρες για τους άνδρες.

Εκείνη την εποχή λοιπόν υπήρχαν τα τσόκαρα για το λουτρό. Ήταν ξύλινα και ψηλά ώστε να μην έρχονται τα πόδια τους σε επαφή με τα βρώμικα νερά του δαπέδου. Τα τσόκαρα (τσέκκουλα) λουτρού είναι εξολοκλήρου χειροποίητα από ξύλο, πρόκες, δέρμα, κροσέ, χρυσομπογιά και ακρυλικά χρώματα. Ήθελα να παρουσιάσω κάτι αφιερωμένο στη μάνα μου. Η μνήμη είναι πάντα εκεί, δεν πεθαίνει.

Έλενα Ναζάροβα, Λώρα Χάρρις Γ'61

Εκτός κινδύνου η Σχολή - Μουσείο Χαρακτικής Χαμπί στην Πλατανίστεια

Μέσα Νοεμβρίου ακούσαμε μια είδηση που μας αναστάτωσε...το πλούσιο αρχείο του Μουσείου Χαρακτικής με αριστουργήματα της χαρακτικής τέχνης από όλο τον κόσμο κινδύνευσε να καταστραφεί από νερά γειτονικού σπιτιού που εισέρεαν στο πάτωμά του. Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχαμε με τον γνωστό Κύπριο χαρακτή Χαμπί Τσαγγάρη αφού μας εξέφρασε τη συγκίνησή του για το ενδιαφέρον μας, μας ενημέρωσε πως το πρόβλημα που είχε με τις υδρορροές επιλύθηκε. Κινδύνευσαν κάποια χαρακτηριστικά και αρχεία που φρόντισε ο ίδιος να προστατεύσει, οπότε αν το Μουσείο

έκλεισε για να επιδιορθωθεί το δωμάτιο. Η προσφορά του Χαμπί στον πολιτισμό του τόπου μας τεράστια κι άλλο τόσο τεράστια η αξία της βράβευσής του για την Κύπρο μας αφού στις 28 Σεπτεμβρίου βραβεύθηκε με το Ευρωπαϊκό Βραβείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς /Βραβείο Europa Nostra 2023. Στο Μουσείο υπάρχουν 5 χιλιάδες έργα ανάμεσά τους και έργα από τους πιο γνωστούς καλλιτέχνες του χαρακτικού κόσμου. Ο κ. Χαμπίς μας προσκάλεσε να επισκεφθούμε το Μουσείο, να μας ξεναγήσει και να μας κάνει εργαστήρι χαρακτικής!

Μαρία Κεπόλα Α21

Η κλέφτρα των βιβλίων

Όλοι έχουμε διαβάσει ένα βιβλίο που έχει επηρεάσει, έστω και λίγο, τις σκέψεις και τη στάση μας στην καθημερινή μας ζωή. Για μένα αυτό το βιβλίο είναι Η κλέφτρα των βιβλίων του Μάρκου Ζούσακ. Ο κ.Ζούσακ είναι Αυστραλός συγγραφέας με δύο παγκοσμίως γνωστά βιβλία, το εν λόγω βιβλίο και το The Messenger. Τιμήθηκε με το βραβείο Margaret A Edwards το 2014. Η κλέφτρα των βιβλίων είναι αναδρομικό μυθιστόρημα βασισμένο σε μυθοπλασία και έχει μεταφραστεί σε 63 γλώσσες. Το βιβλίο γράφτηκε το 2006 και αφορά στην περίοδο του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Παρ' ότι είναι μυθοπλασία το έγραψε για να μοιραστεί με τον αναγνώστη τις αναμνήσεις που οι γονείς του, του διηγήθηκαν μεγαλώνοντας στη Ναζιστική Γερμανία. Ενδεικτικά μόνο, απομονώνω μια φράση του αφηγητή «Οι άνθρωποι με στοιχειώσουν».

Με αφηγητή τον θάνατο η ιστορία ακολουθεί ένα μικρό κορίτσι, τη Λιζέλ Μέμινγκερ. Το πρώτο παράδειγμα κλοπής όπως υποδηλώνει ο τίτλος, γίνεται στην έναρξη της ιστορίας. Πρόκειται για ένα μικρό βιβλιάρκι με το όνομα Το εγχειρίδιο του νεκροθάφτη, κρυμμένο μες' το χιόνι δίπλα από τον φρεσκοκαμμένο τάφο του μικρού της αδελφού. Είναι από αυτό το βιβλίο που ο πατριός της, της μαθαίνει να διαβάζει και να γράφει. Είναι από αυτό το βιβλίο που η Λιζέλ ανακαλύπτει την αγάπη της για τα βιβλία. Από τότε, η Λιζέλ προσπαθεί συνεχώς να βρει ευκαιρίες για κλοπή και κάνει τις επιθυμίες της πραγματικότητα σε ναζιστικές καύσεις βιβλίων και από τη βιβλιοθήκη της γυναίκας του Δημάρχου. Όταν ο πατριός της επέλεξε να κρύψουν στο υπόγειο τους ένα νεαρό Εβραίο, έθεσαν ομαδικά τον εαυτό τους σε συνεχή κίνδυνο.

Μέσα από την τραγική ζωή της Λιζέλ, ο κάθε αναγνώστης συνειδητοποιεί πόσο πολύτιμος είναι ο χρόνος που περνά με τους αγαπημένους του. Παραδειγματίζεται με τις αντοχές που μπορεί να έχει ένας άνθρωπος προκειμένου να αντεπεξέλθει σε «κάθε Γολγοθά» που βιώνει... και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ενασχόληση με αυτό που ο καθένας αγαπά λειτουργεί εμπνευστικά και λυτρωτικά.

Το βιβλίο είναι διαθέσιμο στη βιβλιοθήκη του σχολείου μας.

Χρυσούλλα Χαραλάμπους Γ33

Jojo Rabbit Μια ταινία που παραμένει επίκαιρη!

Σε μια εποχή, όπου δύο καιρίοι πόλεμοι απασχολούν την κοινή γνώμη έχοντας αποκτήσει προπαγανδιστικές διαστάσεις, σε μια εποχή που κυριαρχεί ο φόβος, η αγανάκτηση και η πικρία, κύριο μέλημά μας πρέπει να είναι η διάδοση του μηνύματος ειρήνης και συμφιλίωσης των λαών. Αυτή είναι και η βασική αφορμή της συγγραφής αυτού του κειμένου, όπου χρησιμοποιείται σαν πηγή έμπνευσης η ταινία «Jojo Rabbit», του Νεοζηλανδού σκηνοθέτη Taika Waititi, ο οποίος αφηγείται τα γεγονότα του Β' Παγκοσμίου πολέμου και δίνει μέσα από έναν κωμικό τόνο, ένα σπουδαίο αντιπολεμικό μήνυμα κι ένα έναυσμα για αγάπη.

Αδιαμφισβήτητα, μέσα από την ταινία αποδίδεται μια ρεαλιστική εικόνα του πολέμου, του φανατισμού και του μίσους, με την πλοκή της να ρέει αρμονικά. Η πλοκή έχει ως εξής: ο δεκάχρονος Jojo, φανερά στερημένος από την πατρική φιγούρα, είναι αρκετά επιρρεπής και έχοντας την ανάγκη να ανήκει κάπου ασπάζεται τον ναζισμό, το ρεύμα της εποχής. Υιοθετεί τις αρχές του και είναι έτοιμος να βρεθεί στο μέτωπο για χάρη του Αδόλφου Χίτλερ. Όμως, αυτή η επιθυμία του δεν πραγματοποιείται λόγω ενός σοβαρού ατυχήματος σε ένα από τα τακτικά γυμνάσια

της ναζιστικής νεολαίας. Παρότι, οι αιμοδιψείς υπεύθυνοι της χιτλερικής οργάνωσης τον περιφρονούν και τον κοροϊδεύουν, βαθιά μέσα του η ψυχή του παραμένει καθαρή. Μένει μόνο να καθαρίσει το μυαλό του. Αυτό το σπουδαίο εγχείρημα το αναλαμβάνουν οι γυναίκες της ζωής του. Μια από αυτές είναι η Elsa (Εβραία στην καταγωγή), την οποία η μητέρα του (η σημαντικότερη γυναίκα στη ζωή του Jojo) έκρυψε στο σπίτι τους προκειμένου να τη γλυτώσει από τη σύλληψη και την εκτόπιση σε κάποιο από τα εκατοντάδες στρατόπεδα συγκέντρωσης της χιτλερικής Γερμανίας. Η αρχική αντιπάθεια-έχθρα που δημιουργήθηκε μετά από την τυχαία συνάντησή τους στο σπίτι του Jojo, μετατράπηκε τελικά σε προστατευτική αγάπη. Ο Jojo αντιλήφθηκε τη χειραγώγηση που δέχτηκε από τους συμπατριώτες του, τα ασύστολα ψεύδη και το ρεύμα φανατισμού και αποφάσισε να καθαρίσει τη σκέψη του, να ρίξει φως στον σκοταδισμό και να επικροτήσει την ειρήνη μέσα από τη βαναυσότητα του πολέμου.

Η ταινία ωστόσο, αγγίζει και το σήμερα αφού τα σύμβολα που πρεσβεύουν τις ιδέες του ναζισμού, αντικατοπτρίζουν τη θεωρία του μίσους που επικρατεί και στην εποχή μας. Για παράδειγμα, στην ταινία παρουσιάζεται ο

Αδόλφος Χίτλερ ως φανταστικός φίλος του πρωταγωνιστή Jojo και αξίζει να σημειωθεί πως αυτός ήταν η φωνή στο μυαλό του που επικροτούσε τις ναζιστικές απόψεις. Έτσι και ο κάθε πολίτης «ακούει» αυτή τη «μικρή φωνή στο κεφάλι του», η οποία μπορεί να τον οδηγήσει σε μια μισητή πράξη. Όμως, τονίζεται πως πάντα υπάρχει διέξοδος και στο τέλος μπορεί να επικρατήσει η αγάπη. Στην ταινία ο θεατής παρακολουθεί με ικανοποίηση τις πραγματικές αρετές του μικρού παιδιού να βγαίνουν στην επιφάνεια, όσο και αν παρεμποδίζονται από την υποτελή ναζιστική περσόνα που έχει υιοθετήσει. Η στοχοποίησή του λειτουργεί ως έμμεσο σχόλιο για τον τρόπο λειτουργίας του φασισμού, ο οποίος εκτρέπει την προσοχή των μαζών από τα πραγματικά προβλήματα προς εξιλαστήρια θύματα που αποτελούν εύκολη λεία.

Εν κατακλείδι, η αισθητική του σκηνοθέτη αποκτά μια χιουμοριστική υπόσταση, όπου η καυστική σάτιρα ντύνεται με συναίσθημα, δημιουργώντας καινοτόμες σκηνοθετικές ιδέες. Στο τέλος, ο Νεοζηλανδός σκηνοθέτης φαίνεται να υπογράφει μια αντιπολεμικού χαρακτήρα ταινία, η οποία προβάλλει ως κεντρικά μηνύματά της την αγάπη, την ανθρωπιά και την ειρήνη.

Δημήτρης Τσερπίσταλης Γ31

Από το Παρελθόν στο Μέλλον:

Η συναρπαστική ιστορία της Τεχνητής Νοημοσύνης και ο ρόλος της στην καθημερινότητά μας

Όπως είναι γνωστό, η τεχνητή νοημοσύνη(TN) είναι ο τομέας της επιστήμης που ασχολείται με τον σχεδιασμό υπολογιστικών συστημάτων, δηλαδή συστημάτων ικανών για λειτουργίες που αποδίδονται σε ανθρώπινη νοημοσύνη. Η έννοια αυτή πρωτοεμφανίστηκε το 1950 και έκτοτε είναι μέρος της καθημερινότητάς μας καθώς και η εξέλιξή της είναι ένας ενδιαφέρων «χορός με συναρπαστικά επόμενα βήματα».

Η ιστορία της TN ξεκινά το 1950, όταν ο μαθηματικός Άλαν Τούρινγκ (πατέρας της θεωρίας υπολογισμού και πρωτοπόρος της τεχνητής νοημοσύνης) διατύπωσε το «Κριτήριο Τούρινγκ», μία απλή δοκιμασία που θα μπορούσε να εξακριβώσει αν μία μηχανή μπορεί να σκεφτεί όπως ένας άνθρωπος. Από τότε, η ανάπτυξη της TN σημείωσε σημαντικές επιτυχίες παίρνοντας για παράδειγμα τον «Deep Blue», έναν υπολογιστή που κατάφερε να νικήσει τον παγκόσμιο πρωταθλητή στο σκάκι το 1997, τον Garry Kimovich Kasparov. Σήμερα η TN, με τον εκπληκτικό τρόπο που αναπτύσσεται και ενσωματώνεται στην καθημερινή μας ζωή, αποτελεί ένα αμφιλεγόμενο «δώρο» της τεχνολογικής προόδου. Από τη μία πλευρά, αντιπροσωπεύει τη φωτεινή πλευρά της εξέλιξης, επιτρέποντας την αυτοματοποίηση και την αντιμετώπιση πολύπλοκων προβλημάτων. Από την άλλη, όμως, μπορεί να θεωρηθεί «κατάρα», καθώς ανοίγει τον δρόμο για ηθικά διλήμματα και ανησυχίες σχετικά με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των προσωπικών δεδομένων.

Κατ' αρχάς, έως τώρα η TN έχει προσφέρει πολλά θετικά σε τομείς όπως η υγεία και η εκπαίδευση. Προς όφελος της Ιατρικής, η TN έχει επανασχεδιάσει τον τρόπο διάγνωσης και αντιμετώπισης ασθενειών. Αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση πρόωρων ενδείξεων ασθενειών, όπως ο καρκίνος, ακόμα και για την εξατομικευση των θεραπειών. Δεύτερον, η TN παίζει καθοριστικό ρόλο στην προσαρμογή του διδακτικού περιεχομένου στις ανάγκες κάθε μαθητή. «Έξυπνα» συστήματα μάθησης παρέχουν εξατομικευμένες εκπαιδευτικές

εμπειρίες, βοηθώντας τους μαθητές να αναπτύξουν τις δεξιότητες τους με πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Αναμφισβήτητο, ωστόσο η ανάπτυξη της TN εγκυμονεί διάφορους κινδύνους που απειλούν τη ζωή των ανθρώπων. Αρχικά, αξίζει να αναφερθεί ότι στον ψηφιακό χώρο βρίσκονται διαθέσιμα δεδομένα ταυτοποίησης, επικοινωνίας, υγείας και πληρωμών, τα οποία οι επιχειρήσεις μπορούν να εκμεταλλευτούν με τη χρήση TN. Αυτή η εκτίναξη του όγκου δεδομένων σε συνδυασμό με τη χρήση της TN έχουν βρει απροετοίμαστη την παγκόσμια νομοθεσία, η οποία δεν έχει προλάβει να προβλέψει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας. Κάτι τέτοιο δημιουργεί αρκετά κενά στο πλαίσιο προστασίας των προσωπικών δεδομένων αφού ακόμη δεν έχει καταφέρει να προφυλάξει τα διαφορετικά είδη δεδομένων. Επιπρόσθετα, καθώς τα συστήματα TN συνεχίζουν να αναβαθμίζονται, ο συνδυασμός κόστους και αποδοτικότητας του αυτοματισμού γίνεται ολοένα και πιο ελκυστικός για τις επιχειρήσεις. Η στροφή προς τον αυτοματισμό θα οδηγήσει σε αναδιάρθρωση των θέσεων εργασίας, καθώς το ανθρώπινο δυναμικό αντικαθίσταται από συστήματα TN. Ενώ, η TN έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει νέους κλάδους και ευκαιρίες εργασίας, υπάρχει αδιαμφισβήτητος κίνδυνος σημαντικής αύξησης του ποσοστού της ανεργίας, ιδιαίτερα στους κλάδους που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε εργασίες ρουτίνας.

Στην ουσία, λοιπόν, η TN μπορεί να είναι και ευλογία και κατάρα, ανάλογα με το πώς θα αξιοποιηθεί από την ανθρωπότητα. Η συνετή και ηθική χρήση της μπορεί να οδηγήσει σε ένα μέλλον πιο ανθρωποκεντρικό, ενώ η κατάχρηση της ή η ανεύθυνη χρήση της μπορεί να φέρει αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνία, δηλαδή στην ίδια την ανθρωπότητα.

Εφραίμ Ιωάννου Β32

Οι επιπτώσεις του πολέμου στο περιβάλλον

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια αλλαγή στην ανθρώπινη συμπεριφορά. Η χρήση της βίας σε πολλές πτυχές της ζωής και η προσφυγή στον πόλεμο για επίλυση οικονομικών και διακρατικών διαφορών, αποτελεί πλέον συνήθη πρακτική. Ο πόλεμος ανάμεσα στην Ρωσία και την Ουκρανία μετρά ήδη παραπάνω από δύο χρόνια, ενώ η πρόσφατη διαμάχη που ξέσπασε στην Λωρίδα της Γάζας συνεχίζει και προκαλεί ανησυχία.

Γεωργία Στεφανίδου Γ01

Πέραν των ζητημάτων και των αμέτρητων προβλημάτων που προκύπτουν στους τομείς της οικονομίας και της διπλωματίας, της απώλειας ανθρώπινων ζωών και της προσφυγοποίησης, υπάρχει και ο περιβαλλοντικός τομέας. Το πλήγμα που δέχεται το περιβάλλον, παραβλέπεται. Η καθημερινή ανελέητη επιβάρυνση που δέχεται το περιβάλλον από τον τρόπο ζωής του ανθρώπου,

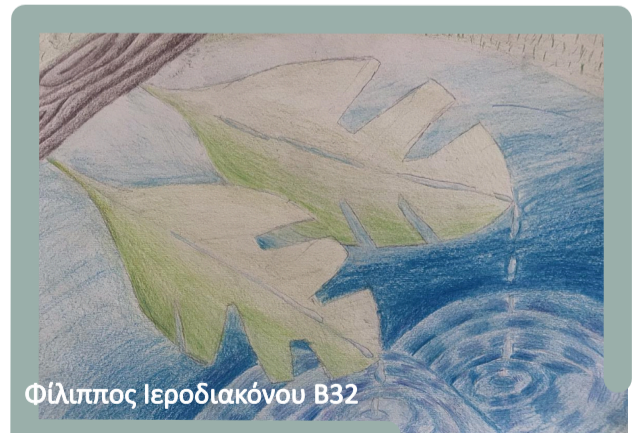
επιβαρύνεται ακόμα περισσότερο με τις καταστροφές από τους πολέμους. Θα πρέπει όλοι και κυρίως εμείς, οι μελλοντικοί ενήλικες αυτού του πλανήτη, να αντιληφθούμε τις επιπτώσεις που προκαλούν οι πόλεμοι στον πλανήτη και να ευαισθητοποιήσουμε τους πολίτες.

Σημαντικό είναι να γίνει κατανοητό ότι το περιβάλλον «αντιλαμβάνεται» την παρουσία του πολέμου, πολύ πριν αυτός εκδηλωθεί. Οι χώρες που πρόκειται να εμπλακούν, αρχίζουν από νωρίς να αυξάνουν την παραγωγή όπλων και να διεξάγουν δοκιμές των νέων τους όπλων.

Η ποσότητα καύσεων από τις δοκιμές και από τις εκρήξεις βομβών που γίνονται είναι αυξημένη. Απελευθερώνεται περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα στην ατμόσφαιρα και ενισχύεται το φαινόμενο του θερμοκηπίου, που έχει σαν αποτέλεσμα την υπερθέρμανση του πλανήτη. Η οργάνωση στρατοπέδων σε στρατηγικές σημασίας θέσεις προκαλεί την καταστροφή οικοσυστημάτων και δασικών εκτάσεων, μειώνοντας τη βιοποικιλότητα.

Εξαιρετικά επιβλαβής είναι και η απελευθέρωση πολλών τοξικών αερίων από την έκρηξη διάφορων βομβών. Κατά τις εκρήξεις πραγματοποιούνται χημικές αντιδράσεις οργανικής φύσεως, των οποίων βασικά παραπροϊόντα είναι το διοξείδιο και μονοξείδιο του άνθρακα που ενισχύουν την κλιματική αλλαγή. Από τις εκρήξεις διάφορων βομβών, απελευθερώνονται επίσης, οξείδια του θείου και του αζώτου, τα οποία ευθύνονται για την όξινη βροχή. Η όξινη βροχή φτάνοντας στο έδαφος προκαλεί μείωση του pH

(δείκτης οξύτητας) του εδάφους και καταστροφή διάφορων φυτών που ευδοκούν σε συγκεκριμένες τιμές pH. Κατά τον ίδιο τρόπο, καταστρέφονται και πολλές γεωργικές καλλιέργειες ενώ η μείωση των γεωργικών καλλιεργειών επιφέρει και άμεσες οικονομικές επιπτώσεις. Επιπρόσθετα, είναι πολύ σημαντικό να αναφερθεί ότι μετά τις εκρήξεις των βομβών, τα θραύσματα που εισχωρούν στο έδαφος, φτάνουν στα υπόγεια ύδατα και προκαλούν ρύπανση των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων, με άμεσες επιπτώσεις στη βλάστηση αλλά και στον ίδιο τον

Φίλιππος Ιεροδιακόνου Β32

Απαιτείται λοιπόν, άμεση κινητοποίηση και συλλογική προσπάθεια, έτσι ώστε να τερματιστούν οι πόλεμοι και να εδραιωθεί η παγκόσμια ειρήνη. Ας μη ξεχνάμε ότι ο άνθρωπος αποτελεί πάντοτε τον βασικό πυρήνα σωτηρίας του πλανήτη μας...

Αντώνης Πασχαλίδης Γ32

Give students a voice!

Η φοίτηση μας στο Μουσικό Σχολείο!

Η μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο είναι δύσκολη περίοδος στην οποία οι μαθητές πρέπει να προσαρμοστούν. Ιδιαίτερα για εμάς που θα πηγαίναμε στο Μουσικό Γυμνάσιο και δε θα προχωρούσαμε με τους παλιούς μας συμμαθητές. Οι μέρες πλησίαζαν και το άγχος μεγάλωνε. Οι αμφιβολίες μας κυριαρχούσαν. Αραγε πήραμε τη σωστή απόφαση επιλέγοντας να φοιτήσουμε στο Μουσικό Σχολείο; Σε λίγες μέρες θα πηγαίναμε στο Μουσικό Γυμνάσιο «Μίκης Θεοδωράκης». Παρόλο, που πριν λίγους μήνες πήγαμε για ξενάγηση και γνωρίσαμε τους συμμαθητές μας, όσο πλησίαζαν οι μέρες για την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, η αγωνία κορυφωνόταν.

Η πιο μεγάλη μας ανησυχία ήταν αν θα κάναμε καινούριους φίλους καθώς κανένας από το παλιό μας σχολείο δε θα πήγαινε στο Μουσικό Σχολείο. Το γεγονός ότι θα συνυπήρχαμε με μαθητές του Λυκείου μας έκανε να νιώθουμε αγωνία για το αν θα μας αποδέχονταν.

<<αποδοχή>>

Άλλη μεγάλη μας έγνοια ήταν ότι πολλοί από εμάς μένουν μακριά από το σχολείο μας και θα έχαναν πολύτιμο χρόνο στις μετακινήσεις από και προς το καινούριο Σχολείο.

<<άγχος>>

Η κούραση που νιώθεις ως μαθητής και η ανάγκη να αποβάλεις για λίγο τις ευθύνες από την συνείδησή σου...

Γεωργία Στεφανίδου Γ01

Το μεγαλύτερο μας άγχος ήταν ότι δε θα υπήρχε χρόνος για περαιτέρω δραστηριότητες επειδή θα υπήρχε μεγάλος φόρτος εργασίας από τα απογευματινά μας μαθήματα. Από ότι είχαμε ακούσει τα διαγωνίσματα ήταν πολλά και οι εξετάσεις δύσκολες. Σε σχέση με το Δημοτικό, οι καθηγητές μας θα ήταν περισσότεροι και διαφορετικοί σε κάθε μάθημα. Άκόμα, θα υπήρχαν καινούρια μαθήματα τα οποία θα ήταν άγνωστα. Όλα αυτά μας προβλημάτιζαν και έκαναν το στομάχι μας να δένεται κόμπος.

Έφτασε, επιτέλους, η πρώτη μέρα! Θα επαληθευτούν οι προσδοκίες μας; Και ναι επαληθεύτηκαν! Τις πρώτες μέρες, στο μάθημα της Μουσικής, ήρθαμε σε επαφή με έναν διαφορετικό τρόπο μάθησης. Κάναμε μάθημα μέσα στο δάσος! Τακτικά, πηγαίνουμε στην ύπαιθρο και κάνουμε διάφορες βιωματικές

δραστηριότητες με σκοπό να μάθουμε καινούρια πράγματα στο μάθημα της Μουσικής. Νιώθουμε τυχεροί που οι αίθουσες Μουσικής είναι κατάλληλα εξοπλισμένες με διάφορα όργανα που μας βοηθούν στη μάθησή μας.

Το Μουσικό Σχολείο μας δίνει την ευκαιρία να μάθουμε διάφορα είδη Μουσικής. Κατά τη διάρκεια της πρωινής φοίτησης αφιερώνουμε πολλές ώρες στην εκμάθηση της θεωρίας της Μουσικής, της Παραδοσιακής Μουσικής καθώς και της Φωνητικής μέσω της χορωδίας. Στο πλαίσιο του απογευματινού προγράμματος εντάσσεται το μάθημα της Βυζαντινής Μουσικής και η παρακολούθηση ατομικών μαθημάτων για όργανα δικής μας επιλογής. Μερικά από τα όργανα που

διδασκόμαστε είναι: από την οικογένεια των πνευστών, φλάουτο, τρομπέτα, σαξόφωνο, κλαρίνο, από την οικογένεια των εγχόρδων, λαούτο, μπουζούκι, κανονάκι, βιολί, κλασική κιθάρα, ηλεκτρική κιθάρα, μπάσο, σαντούρι, βιολοντσέλο, πιάνο και διάφορα κρουστά. Εκείνο που μας ενθουσιάζει είναι η συμμετοχή μας τόσο σε ενδοσχολικές εκδηλώσεις, όσο και σε εκδηλώσεις του Δήμου Λάρνακας.

Το Μουσικό Σχολείο είναι μια σπουδαία εμπειρία για όποιον είναι λάτρης της Μουσικής. Προσφέρει στους μαθητές τις απαραίτητες γνώσεις και εμπειρίες που χρειάζεται, ώστε να είναι αρκετά καταρτισμένος στον τομέα αυτό. Σας το προτείνουμε ανεπιφύλακτα!

Μαριλία Γεωργίου,
Θεοδώρα Καπαρή Α01

School canteens should only sell nutrient-rich food

Nowadays, school canteens are facing some issues concerning the food items allowed to be sold to students. Some people believe that school canteens should only sell food with healthy nutrients, while others argue the opposite. I am convinced that school canteens should only be allowed to sell nutrient - rich food.

To begin with, school canteens are responsible for children's health. Parents put their trust in their kid's school food choices believing that they are healthy, but it turns out they are not. Due to the fact that children spend a big part of their daily lives at school, they should do their best to lead a healthy and balanced diet at school. For example, children start school at 7:30 am and finish at 13:35 with three breaks in between, thus snacking is inevitable.

Christiana Mithilloy B11

Moreover, developing healthy eating habits is part of students' education. Therefore, school canteens should lead an example by selling healthy products exclusively. For instance, instead of selling carbonated drinks or energy drinks and food high in sugar content, canteens should sell food and drinks high in protein and vitamins.

On the other hand, some people claim that children have the right to choose for themselves and eat anything they want. However, the way I see it, children are too young to choose for themselves.

Taking everything into consideration, it is obvious that school canteens are responsible for children's health, therefore they should only sell healthy food. I hope that in the near future, school canteens will sell healthier food to children and avoid exposing them to so many unhealthy food options.

The advantages and disadvantages of saving money

Saving money is a financial practice that has both advantages and disadvantages. It is a fundamental aspect of personal finance and a wise choice for many, but it can also have some drawbacks.

One of the most significant advantages of saving money is financial security. Saving money creates a financial cushion that can help individuals and families in times of emergency, such as unexpected medical expenses or loss of employment. This security provides a state of mind and reduces stress, knowing that there is a safety net to fall back on.

Additionally, saving money can lead to wealth accumulation and financial independence. By saving and investing, individuals can grow their wealth overtime, which may allow them to retire comfortably and achieve their long-term financial goals.

However, there are also disadvantages to saving money. One drawback is the psychological burden of strict budgeting and sacrificing immediate wants for future needs.

Saving money saves time

Another disadvantage is that by keeping your money in a bank account or under your mattress, you may miss out on potential investment opportunities that could provide higher returns in the long run. Investments can be a way to build your wealth faster.

In conclusion, saving money has numerous advantages but it also has disadvantages. Striking a balance between saving for the future and enjoying the present is crucial for a healthy financial life. It is also important to find a savings strategy that aligns with individual goals and values to make the most of the advantages while mitigating the disadvantages.

Andreas Tarmo G41

And it's that time of the year ...

Βονέσσα Τσιμπούσο Γ52

Always look for the light behind every obstacle

where our heart is filled with love!

Φώλιασμα

Μέσα στην ζεστασιά των φύλλων ακούγεται ένα πουλί φωλιά φτιάχνει και περιμένει το χιόνι που θα 'ρθει Τραγική ανάμνηση του χρόνου εκείνη η καλοκαιρινή βροχή που μέσα στο δειλινό ημίφως χάλασε ό,τι είχε φτιαχτεί Μα το πουλί αντι να φύγει που είχε ξεσπιτωθεί με πείσμα την φωλιά του έφτιαξε απ' την αρχή Κι ας είχαν βραχεί οι πέτρες Κι ας είχαν τα ξύλα φθαρεί το πουλί τόσο καιρό ξέρει πως πάντα ο ήλιος θα φανεί Το ξέρει και δεν φοβάται το όποιο χιόνι ή βροχή Πάνω απ' τα σύννεφα πετά Και βλέπει, ο ήλιος είναι πάντα εκεί

Δανάη Ιγνατιάδου Γ31

Οι μαθητές του Λυκείου Αγίου Γεωργίου στέλνουν τις δικές τους Χριστουγεννιάτικες Ευχές!

As ζήσουμε όλοι τη μαγεία των Χριστουγέννων! As χαιρόμαστε με τα μικρά και τα απλά,as μοιράσουμε αγάπη απλοχερα!

Στάυρος Τζιτζιμπουρούνης Α31

As γίνει η ψυχή μας φάτνη για να υποδεχτεί τον νεογέννητο Χριστό!

Δανάη Ρόμπινς Γ33

Όνειρα, χαμόγελα, δημιουργικότητα και κάθε επιτυχία για το νέο έτος !!

Ελεονώρα Δημητριάδη Α23

Εύχομαι σε όλους υγεία πάνω απ' όλα και μακάρι όλοι να έχουμε αγάπη μέσα μας!

Έλια Καρακίτη Β32

Είθε η γέννηση του θεανθρώπου να φωτίσει τις ψυχές των απανταχού ανθρώπων και να τους χαρίσει Ειρήνη, Υγεία και Χαρά στην ζωή τους!

Ευφροσύνη Ιωάννου Γ01

May every little wish of yours come true. Have a merry blessed Christmas filled with health, laughter and joy.

Μαρία Ανδρέου Β11

Joyeux Noël!

Meilleurs vœux pour un Noël, plein de joie et de bonheur.

Ιωάννης Στανίσις Γ51

Je vous souhaite tout le bonheur, la joie, et une très bonne santé. Joyeux Noël !

Θεοδώρα Τσιμούρη Β34

¡Feliz Navidad y feliz año nuevo!

Άντια Ανδρέου Β11

Buon Natale e Felice Anno Nuovo!

Παναγιώτα Καπαρή, Κωνσταντίνα Μαρκουλλή Β11